TURISMUL DE MASĂ, IZVOR DE SĂNĂTATE LA ÎNDEMÎNA TUTUROR

MIŞCARE ŞI ACT DE CULTURĂ

Turismul, îndeosebi drumeţia, reprezintă forma cea mai plăcută de mişcare, la îndemîna omului muncii, o activitate pe gustul fiecăruia, femeie sau bărbat, copil sau om cu tîmplele albite. Mergînd pe jos, în drumeţia montană sau pentru vizitarea unor relicve istorice, a monumentelor naturii, a caselor memoriale, a locurilor unde s-au dat bătălii pentru apărarea gliei strămoşeşti sau pentru a vedea grandioasele construcţii din anii noştri, ai socialismului, turistul îndeplineşte şi o datorie patriotică. El îmbină **mişcarea** — atît de necesară trupului — cu **actul de cultură**, atît de necesar minţii.

Cunoscînd valorile create de generaţiile anterioare, în operele de artă lăsate nouă moştenire peste veacuri, vizitînd ruinele cetăţilor dacice sau cele romane la Drobeta Tr. Severin sau Adamclisi, ruinele cetăţilor Sucevei, Devei sau Alba Iulia, cît şi multe alte „documente de piatră" istorice, turistul va simţi mai pătrunzătoare dragostea pentru poporul nostru, pentru vatra strămoşească, va înţelege şi mai profund activitatea creatoare condusă azi de către partid, pentru realizarea unei patrii mereu mai înfloritoare, demnă de gloriosul ei trecut.

În toate documentele elaborate în ultimii ani de către conducerea de partid şi de stat privind educaţia fizică şi sportul, un loc de frunte îl ocupă turismul de masă. Şi este firesc acest lucru, dată fiind importanţa lui pentru **sănătatea** omului muncii, pentru **recrearea** acestuia în mijlocul naturii.

În marea competiţie sportivă naţională **„Daciada"**, turismul ocupă un loc de frunte. Datorită lui masele largi participă la numeroase acţiuni în aer liber, întărindu-şi sănătatea şi îmbogăţindu-şi cunoştinţele cultural-ştiinţifice.

În fiecare an luna iunie declanşează noi acţiuni, impulsionează o largă desfăşurare de forţe în acest domeniu. Vremea frumoasă, concediile de odihnă, vacanţele şcolare — iată doar cîteva elemente care favorizează turismul de masă. În această pagină oferim cîteva elemente de referinţă privind organizarea, părţile bune şi mai puţin bune ale acestei activităţi de larg interes naţional.

„TOT PE DRUM, DAR NU... ORICUM"

Pe secretarul Comisiei de turism a federaţiei române de specialitate, *Ovidiu Stoian*, l-am întîlnit în fiecare an la finala pe ţară a turismului de masă — denumită simbolic *„Ştafeta munţilor"*. Anul acesta ne vom revedea la a VII-a ediţie, cu punct de plecare cabana *Dîmbul Morii*, la începutul lui septembrie. L-am rugat să ne spună cîteva cuvinte despre informarea şi educarea turistului.

— Se editează multe pliante şi broşuri interesante, ne-a spus secretarul comisiei de turism. *O.N.T.-ul a tipărit de curînd broşura* „Invitaţie în Carpaţi", *cu hărţi şi informaţii precise privind traseele montane, marcajele etc., iar Întreprinderea de turism, hoteluri şi restaurante din Bucureşti a tipărit* „Jurnalul turistului bucureştean", *un pliant cu caracter turistic şi comercial. Casa de cultură a Sectorului 3 a editat un* „Caiet turing-club", *cu informaţii turistice. Toate sînt foarte folositoare, dar omul muncii are nevoie şi de o informare la faţa locului. Sînt oameni care se urcă în telescaune îmbrăcaţi ca la... şes, iar sus, la Babele sau la Vîrful cu Dor tremură de frig. Sînt turişti amatori care pornesc pe trasee nestudiate, nu au experienţă, se rătăcesc. O.N.T.-ul are un film, pe care sperăm să-l vedem pe marile ecrane. Titlul său : „TOT PE DRUM, DAR NU... ORICUM". Cred că aceste cuvinte s-ar potrivi multor turişti începători.*

— Ce părere aveţi despre educaţia turiştilor ?

— În ceea ce priveşte educaţia turiştilor, ea trebuie pusă în legătură cu acţiunea de protecţie a mediului înconjurător. La noi poţi face camping unde vrei — deşi există măsuri legale în această privinţă —, se aruncă gunoaie la întîmplare, se poluează apele de munte, se lasă la plecare resturi menajere. E drept, acest lucru nu se întîmplă şi acolo unde organizatorii au instalat coşuri pentru gunoi. În încheiere, aş accentua încă o dată necesitatea educaţiei turistului de a proteja natura, acest nesecat furnizor de aer curat, sănătos.

La a XXX-a aniversare a primului concurs de orientare turistică la Timişoara, veteranii — organizatorii şi competitorii de acum trei decenii — s-au fotografiat cu tinerii cîştigători ai ediţiei 1980 ai „Cupei pădurilor"

VARIETATE... CONTINUITATE... NOUTATE...

— Care este, după părerea dumneavoastră elementul care a stat la baza creşterii interesului pentru turismul de masă în judeţul sau localitatea dv. ?

Iată întrebarea pe care am adresat-o unor factori de răspundere în domeniul turismului de masă.

DRAGOŞ MACOVEI — secretar al C.J.E.F.S. Suceava : **„În judeţul nostru avem o mulţime de monumente istorice şi de artă, ca** Putna, Cetatea Sucevei, Voroneţul, **cît şi monumente ale naturii, zone geografice deosebit de pitoreşti. Cu toate acestea, la noi turismul de masă nu a cunoscut, pînă în ultimii ani, o dezvoltare pe măsura condiţiilor existente. Am urmărit „evoluţia" cicliştilor din Micfalău, judeţul Mureş şi a bihorenilor de la Suplacul de Barcău. Am citit despre expediţiile speologice ale unora, despre concursurile populare de orientare turistică, organizate ad-hoc. de pildă, la Piatra Neamţ, pe Dealul Petricica şi am înţeles că pentru a cîştiga aderenţi, turismul de masă trebuie să aibă FORME CÎT MAI VARIATE : drumeţii, excursii mai lungi, expediţii cultural-ştiinţifice, excursii cicloturistice, speologice etc. Aplicînd în largă măsură aceste forme, am reuşit să lărgim aria de cuprindere a oamenilor muncii la turismul de masă".**

NICOLAE DRAGU — prim-vicepreşedinte al C.J.E.F.S. Buzău : **„Pentru atragerea oamenilor muncii la acţiunile turistice de masă, am socotit că de o mare importanţă este ÎNLĂNŢUIREA ACESTORA, asigurînd ASTFEL CONTINUITATEA. Am găsit nu numai forme variate, ci şi denumiri frumoase pentru acţiuni** : „Cupa Crîngul Buzăului", „Cupa Plaiurile Bisocene", „Cupa asaltul Penteleului", „Cupa Arbănaş", „Cupa Siriul", „Cupa mina de petrol", „Cupa Poiana Pinului" etc. **Dorim, cu vremea, să creăm tradiţie pentru fiecare din aceste cupe...**

DANIEL SĂLIŞTEANU — **secretar al cercului de turism bucureştean „Admir"** (prescurtare de **la „Asociaţia drumeţilor din munţii iubiţi ai României") : „Acţiunea «amicii drumeţiei» a pornit greu, în ultimul timp stagnînd. Propun organizarea turistică pe baza unei cotizaţii lunare, cu cercuri puternice în întreprinderi. Trebuie, de asemenea, să desfăşurăm o largă propagandă, aşa cum facem noi la „Admir". Mergînd pe această cale, am reuşit să cunoaştem împrejurimile Capitalei, apoi zone mai îndepărtate. Nu înţeleg de ce unele forme de turism — unele „noutăţi" — nu sînt dezvoltate. Astfel, ştiu că în fiecare an, pe rîurile noastre — de pildă pe Ialomiţa, de la Pecineaga la Dragoslavele sau pe Rîul Mare, în Retezat — vin străini care coboară cu bărcile. Noi, care avem condiţii la îndemînă, ne mulţumim cu... privirea. Apoi, trebuie să dezvoltăm „turismul subteran", adică speologia. Aşa procedăm noi, la „Admir" şi, cred, de aceea numărul membrilor cercului nostru creşte mereu".**

BUCUREŞTENII ŞI-AU PROPUS SĂ BATĂ RECORDUL MONDIAL AL SIBIENILOR!

Capitala ţării noastre este aşezată la şes, dar asta nu i-a împiedicat pe bucureşteni să dezvolte turismul, drumeţia. În fiecare an, Comisia sport-turism a C.M.E.F.S. Bucureşti — preşedinte **Alexandru Sîrbu**, secretar **Ioan Nicolau** — a organizat frumoase activităţi turistice. Anul trecut, comisia a lansat acţiunea **„Să căutăm izvoarele Prahovei"** şi, în fiecare sîmbătă şi duminică, sute de turişti au drumeţit în zona dintre Sinaia şi Predeal, pe văile adiacente, căutînd micile izvoare din care se încheagă trupul viguros al Prahovei.

În anul 1980, comisia şi-a propus să organizeze excursii în alte zone : în **„Oltenia de sub munte"**, prin **„Dobrogea ţărmului de aur"**, în **„Ţara Bîrsei"**, la **„Poiana Mărului"**, în **„Ţara Haţegului, pe urmele lui Scorilo"**, în **„Ţara Vrancei"**, pe **„Muntele Bucşoiu"** etc. Cercurile de turism bucureştene sînt foarte active, dintre acestea evidenţiindu-se cercul de turism **„Badea Cîrţan"** (din Sectorul 3) şi **„Columna milenară"**, de la Şcoala generală nr. 114, condus de profesorul **C. Caracaş**.

Dar comisia sport-turism a municipiului Bucureşti se ocupă, în mod deosebit, şi de forma competiţională a turismului, de orientarea turistică.

— Avem în Pădurea Pustnicul un centru permanent de îndrumare care funcţionează în fiecare zi, cu perioade de vîrf sîmbăta şi duminica, ne-a spus secretarul comisiei, tovarăşul **Alexandru Sîrbu. La sfîrşit de săptămînă, îndeosebi, sute de cetăţeni primesc informaţii privind orientarea turistică, sînt învăţaţi cum să folosească harta şi busola şi iau parte la concursuri populare, pe distanţe alese de ei în grupuri sau individual. În acest fel, comisia acţionează pentru crearea bazei de masă a performanţei în „sportul pădurilor".**

Secretarul comisiei, tovarăşul **Ioan Nicolau**, a intervenit :

— În toamna acestui an, sub genericul „Toamna bucureşteană", **vom organiza un concurs popular de orientare turistică la care, după părerea noastră, vor participa cel puţin 40 000 de tineri, adică de două ori mai mulţi decît la concursul organizat de sibieni în toamna anului 1979, cînd aceştia au realizat acel record mondial neoficial. Pentru pregătirea acestui concurs, desfăşurăm o largă acţiune de propagandă prin tipărituri (afişe, fluturaşi, hărţi, ecusoane etc.), cît şi o masivă pregătire a arbitrilor, care de pe acum sînt instruiţi aproape în fiecare duminică. Traseele vor fi în stea, ceea ce va permite plecarea mai multor grupe şi concurenţi simultan. Acest concurs va fi, după** părerea noastră, CEA MAI MARE ACŢIUNE SPORTIVĂ **din cadrul „Daciadei" şi, desigur, un nou record mondial în materie de participare.**

O PROBLEMĂ DE MENTALITATE

Ca în orice sport, şi în turismul de masă un rol deosebit îl joacă tradiţia. Sînt unele judeţe şi localităţi în care drumeţia de la sfîrşit de săptămînă este un fapt obişnuit în foarte multe colective. Sînt multe familii în care obişnuinţa de a dărui copilului un rucsac, este o chestiune de la sine înţeleasă de cei mari care, la rîndu-le, au de-acum saci de dormit, bocanci de munte, corturi şi ustensile pentru pregătirea hranei. Sînt însă şi locuri în care turismul nu are tradiţie, dar unde în ultima vreme s-au depus eforturi susţinute pentru creşterea numărului de participanţi la activităţile de sfîrşit de săptămînă.

Am încercat să aflăm ce a favorizat creşterea, uneori impetuoasă, a numărului de turişti în Mehedinţi, un judeţ fără tradiţie.

— Mai întîi am pus în valoare obiectivele turistice pe care le avem în judeţ, *ne-a spus tovarăşul* Romulus Predescu, *şeful comisiei sport-turism de la Consiliul judeţean al sindicatelor Mehedinţi.* Apoi am constituit cercuri turistice în toate întreprinderile şi instituţiile, cercuri sprijinite de sindicate, de U.T.C., de comitetele de femei. Prin ele se organizează petrecerea timpului liber al cetăţeanului, oferindu-i drumeţii, excursii la locurile de agrement, unde se face sport, se vizionează programe cultural-artistice. Comisiile au planuri lunare şi trimestriale şi organizează „Colţul turistic" al fiecărei întreprinderi. Am avut şi avem însă şi greutăţi. Ele ţin de *mentalitatea învechită a unor oameni* care, decît să pornească într-o excursie pe jos, preferă... televizorul, maşina sau... sticla cu bere. Noi, cei fără tradiţie în turismul de masă, avem de luptat, în primul rînd, împotriva acestei mentalităţi învechite.

ACESTE CÎTEVA RACILE...

— „Amicii drumeţiei" — o acţiune fără... amici". Sub acest titlu, mi se pare, a apărut acum cîteva luni un articol în ziarul „Sportul", ne-a spus Koloman Davidhazi, unul dintre pionierii turismului din Arad, om care a depăşit de mult şase decenii de viaţă. **A apărut, conţinînd mult adevăr, dar totul a rămas pe hîrtie.**

Tovarăşul Davidhazi ne spunea toate acestea cu amărăciunea unui om pentru care turismul a fost o parte componentă a vieţii sale, captîndu-i dragostea şi dîndu-i, în schimb, vigoare tinerească.

— Nu mă feresc să spun adevărul. Se raportează cifre de plan, care cresc de la an la an, dar pînă acum nu am văzut nici o insignă a „Amicilor drumeţiei", iar la noi, la Arad, unde s-a raportat că avem... 26 000 de „drumeţi" care şi-au trecut cu succes examenul, — prin ştampilarea la diferite obiective a formularului dat de asociaţia sportivă — nimeni nu a încasat, pînă la această dată, nici o cotizaţie.

— Ce ar trebui făcut, după părerea dumneavoastră ?

— În primul rînd, înfiinţarea unui club naţional de turism. Fiecare membru să aibă un brevet şi o insignă, pe care să o poarte cu cinste. Să se activeze cercurile turistice din întreprinderi şi instituţii, să se înmulţească „trenurile de la sfîrşit de săptămînă", cu bilete la preţ redus. Avem nevoie de o propagandă pentru drumeţie la nivel naţional. Ceea ce fac pionierii prin „Expediţiile cutezătorii" este admirabil. Astfel de acţiuni trebuie însă continuate şi după ce tînărul depăşeşte 14 ani : trebuie să facă drumeţie cu scop ştiinţific, cultural etc. şi liceenii, şi studenţii, şi oamenii muncii din întreprinderi.

Interlocutorul nostru a tăcut cîteva clipe, apoi a reluat :

— Mai există încă o problemă nerezolvată : aceea a cabanelor. Aceste locuri de adăpost pentru turişti, locaşuri „pure" le-aş zice, unde se dormea pe prici şi se bea ceai, au devenit nişte... restaurante, unele chiar de lux. Cabanele trebuie să redevină — şi cu asta închei — LOCAŞURI TURISTICE, unde să se urmărească adevăratul cîştig — CEL CULTURAL-EDUCATIV.

Pagină realizată de Sever NORAN